

Datum

2023-05-16

Vår referens

Philip Nilsson

Utredningssekreterare

philip.nilsson2@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Nämndinitiativ från Sverigedemokraterna med uppdrag att tydliggöra för ungdomsrådet om befintliga stödinsatser under hela skolgången GYVF-2023-1615

Sammanfattning

Sverigedemokraterna inkom 2023-04-28 till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden med ett nämndinitiativ med förslag till uppdrag åt förvaltningen att i samråd med ungdomsrådet tydliggöra var man ska vända sig för råd, stöd och insatser under hela skolgången.

Förslaget har sin bakgrund i att ungdomsrådet vid dess sammanträde 2023-03-20 diskuterade följande: ”tydligheten i var man ska vända sig för råd, stöd och insatser behöver förbättras och synliggöras under hela skolgången, inte bara vid introduktionen eller 3 månader innan betygen ska sättas”.

Ungdomsrådet sammanträdde 2023-05-10. Vid dess sammanträde informerade förvaltningen om aktuella stödinsatser genom en sammanställning med information om var eleven ska vända sig vid olika situationer när eleven känner ett behov av råd, stöd eller insatser. Förvaltningen informerade även om elevernas lagstadgade rättigheter för ledning och stimulans genom extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram.

Förslag till beslut

1. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att nämndinitiativet ska anses besvarat med hänvisning till vad som framgår i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse GVN 2023-06-16 Nämndinitiativ från Sverigedemokraterna (SD) med uppdrag att tydliggöra för ungdomsrådet om befintliga stödinsatser under hela skolgången

Beslutsplanering

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2023-04-28

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2023-05-25

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott 2023-06-07

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2023-06-16

Ärendet

Sverigedemokraterna inkom 2023-04-28 till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden med ett nämndinitiativ med förslag till uppdrag åt förvaltningen att i samråd med ungdomsrådet tydliggöra var man ska vända sig för råd, stöd och insatser under hela skolgången.

Förslaget har sin bakgrund i att ungdomsrådet vid dess sammanträde 2023-03-20 diskuterade följande: ”tydligheten i var man ska vända sig för råd, stöd och insatser behöver förbättras och synliggöras under hela skolgången, inte bara vid introduktionen eller 3 månader innan betygen ska sättas”.

Ungdomsrådet sammanträde 2023-05-10. Vid dess sammanträde informerade förvaltningen om aktuella stödinsatser genom en sammanställning med information om var eleven ska vända sig vid olika situationer när eleven känner ett behov av råd, stöd eller insatser.

Var?	Vad för slags stöd:
Mentor	Anpassade arbetsuppgifter och bedömningsuppgifter, samtal
Kurator	Samtal
Sjuksköterska	Elevhälsosamtal
Specialpedagog	Extra stöd att förstå och anpassningar, digitala hjälpmedel
Special lärare	Extra stöd att förstå och anpassningar, digitala hjälpmedel
Elevkoordinator	Samtal och stöd
Rektor	Frågor
Biträdande rektor	Frågor
Bibliotekarie	Val av litteratur, källkritik,

Sammanställningen fick ett bra bemötande av ungdomsrådet vid dess sammanträde 2023-05-10, som tyckte att det var positivt med en lättöverskådlig sammanställning för de olika stödinsatserna. Ungdomsrådet kände inte igen sig i att de har fått ta del av någon liknande sammanställning tidigare i denna form, men var medvetna om att delar av informationen har spridits vid olika tillfällen, såsom klassbesök från elevhälsoteamet mm. Sammanställningen kommer att delges rektorsgruppen efter bearbetning från utbildningskontoret.

Förvaltningen informerade även om elevernas lagstadgade rättigheter till *ledning och stimulans*¹ för att nå så långt som möjligt mot målen genom extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram i enlighet med skollagen.

Lärarna anpassar undervisningen utifrån de behov som eleverna i klassen har. I all utbildning inom skolväsendet ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barns och elevers förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Det kallas för det kompensatoriska uppdraget².

Elever kan få stöd i grupp eller individuellt genom ”extra anpassningar” (ex. förklaringar på annat sätt, extra genomgång, startstöd, anpassade läromedel etc.), om en elev

Särskilt stöd kan innebära att några kurser tas bort, att studietiden förlängs, att eleven ofta får stöd av en speciallärare/specialpedagog eller får stöd av en elevassistent. Om eleven bedöms vara i behov av särskilt stöd upprättas ett åtgärdsprogram för denne. Åtgärdsprogrammet följs kontinuerligt upp av lärare och mentor, samt utvärderas vid tillfälle. Där ser man också över om åtgärdsprogrammet ska fortsätta oförändrat, förändras eller avslutas.

Huvudmannen kan inte nöja sig med att en elev når den lägsta godtagbara kunskapsnivån. Rätten att utvecklas så långt som möjligt mot utbildningens mål gäller alla elever. Rätten till stöd i form av extra anpassningar och särskilt stöd gäller däremot bara elever som riskerar att inte uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.³

Elever som lätt uppfyller de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. Det betyder att även elever som utvecklas snabbt mot utbildningens mål ska ges utmaningar i skolarbetet. Resurserna kan inte bara riktas mot de elever som har svårt att nå målen, utan behöver även riktas mot de elever som har lättare att nå utbildningens mål så att de kan utvecklas så långt som möjligt.⁴

Ungdomsrådet menade vid dess sammanträde 2023-05-10 att de inte tagit del av denna information tidigare. Vid behandling av yttranden över rapporten ”Likvärdighet och trygghet” vid ungdomsrådets sammanträde 2023-05-10 upprepades behovet av kontinuerlig information om olika stödinsatser. Utifrån diskussionen som föranleddes då formulerades följande utdrag från dess yttrande: *”[...] skolorna behöver gå ut med information om olika typer av stöd kontinuerligt under hela skolgången och inte bara begränsat till introduktionen eller speciellt riktat mot de elever som är i extra behov av stöd just då. Behoven av hjälp förändras kontinuerligt bland vissa elever och detta skiljer sig inte beroende på vilket program de studerar [...]”*.

Utbildningskontoret kommer vidarebefordra ungdomsrådets tankar avseende dels sammanställningen för stödinsatser, dels *ledning och stimulans* och dels dess yttrande över rapporten ”Likvärdighet och trygghet” till rektorsgruppen. Vilka typer av kunskap- och informationsinsatser som sedermera ska ske på en skolenhetsnivå avgörs av respektive skolledning.

Ansvariga

Elena Zukauskaitė Avdelningschef

Anneli Schwartz Förvaltningschef

Skolverket informerar tydligt om alla elevers rätt till ledning och stimulans för att kunna utvecklas så långt som möjligt, och även om rätten till extra anpassningar eller särskilt stöd på sin webbplats:

<https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/extra-anpassningar-sarskilt-stod-och-atgardsprogram>.

¹ Skollag (2010:800) kapitel 3, 2 § samt proposition 2009/10:165.

² Skollag (2010:800) kapitel 1, 4 § samt *Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram*, sidan 4.

³ Skollag (2010:800) kapitel 3, 2 § samt *Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram*, sidan 9 och 25.

⁴ Skollag (2010:800) kapitel 3, 2 § samt Proposition 2009/10:165 Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet sidan 662.